

BERICHTEN VAN ROVER

Olinda, 11 maart 2021

Beste Amigos,

Vandaag, 11 maart 2021, is het precies een jaar geleden, dat de WHO sprak van een pandemie op onze planeet aarde. In Brazilië zijn er momenteel volgens officiële cijfers meer dan 270.000 doden. Niet officieel vermoedt men dat dit cijfer 40% hoger is. Wanneer jullie deze brief lezen, zo rond Pasen, zullen we de 300.000 doden gepasseerd zijn. We zijn er slechter aan toe dan tijdens de piek van de pandemie vorig jaar in de maanden mei, juni en juli. In de hele wereld zijn de curves op dit moment dalende en alleen Brazilië is sterk stijgende. We zijn het epicentrum van de pandemie. Sinds begin dit jaar zijn er ieder etmaal meer dan 1000 doden, nu in maart meer dan 1.500 per etmaal. Gisteren alweer een triest record, 2.349 slachtoffers. Het gemiddelde sterftecijfer ligt nu hoger dan in de Verenigde Staten die een bevolking 55% groter dan de Braziliaanse hebben. Gisteren meer dan 80.000 nieuwe besmettingen.

Jullie denken misschien, Brazilië is een land van continentale afmetingen met een hoop mensen, 211 miljoen inwoners, dus het kan best zijn, dat die cijfers wel meevallen. We zijn nog geen 3% van de wereldbevolking en hebben 11% van de fatale slachtoffers. Op dit moment is het nog erger: één op de vier doden in de wereld vanwege Covid19 is een Braziliaan. Een ander teken van de ernst van de situatie is dat het gezondheidssysteem in 19 van de 26 deelstaten in mekaar is

gestort en de vraag absoluut niet meer aankan. Er is een rij van 4.700 mensen voor een i.c.-bed. In de deelstaat São Paulo dringen meer dan 600 mensen om een plek op de intensive care.

In 9 deelstaten is de amazone-variant van het virus, de P1, overmachtig aanwezig. Deze is meer besmettelijk, treft ook jonge mensen en kinderen, is agressiever, veroorzaakt eerdere en langere opnames en is dodelijker. Overal zijn nu covid intensive cares nodig voor pediatrie. Op het moment heeft bijna 4% van de bevolking de eerste dosis van het vaccin gehad, 1,5 % de tweede dosis. Als we in het huidige ritme doorgaan, zal het twee en een half jaar duren voordat de hele bevolking gevaccineerd is. Er zijn nauwelijks vaccins beschikbaar. Het aanbod van vaccins gedaan in 2020 door verschillende producenten is door de regering afgeslagen. De regering heeft een campagne tegen vaccins gedaan en het gebruik van hydroxychloroquine gepromoveerd, een geneesmiddel waarvan de WHO en wetenschappers wereldwijd altijd gezegd hebben dat het geen enkel effect heeft op covid.

Brazilië is een broeikas geworden voor nieuwe varianten, vooral nu er vaccinering plaatsvindt zonder lock-down. Een gevaar niet alleen voor de Latijns Amerikaanse buurlanden, maar voor de wereld. We zijn dan ook volledig geïsoleerd van internationale vluchten. Wat mijns inziens ontbreekt is grotere internationale druk ten aanzien van het wanbeleid van de regering Bolsonaro. Tja, men kan denken, wat wil je met zo'n idioot als president, een negationist à la

Stichting Amigos do Brasil

Ledenadministratie: Anne Lamberix, Hekerbeekweg 14, 6301 EN Valkenburg aan de Geul
T 043 – 601 40 65 E amigosdobrasil@home.nl I www.amigosdobrasilvalkenburg.nl

Bankrelatie: ING Bank **IBAN: NL95INGB 06798 64 520** - BIC: INGBNL2A

Kamer van Koophandel nr. 41077182 - ANBI 816119557

Trump, en dan die onkundige regering vol met rechtse extremisten, fundamentalistische dominees en militairen die volgens Latijns Amerikaanse traditie politieke macht willen hebben en voorbij hun grondwettelijke competentie gaan. Dat klopt wel, Bolsonaro is een sociopaat, die geen enkele empathie weet te betuigen, en de minister van volksgezondheid is een generaal die geen idee heeft van volksgezondheid en een beleid voert dat tegen alle wetenschappelijke inzichten ingaat.

De kwestie is -en dat wil je eigenlijk niet geloven-, dat de sanitaire ramp in Brazilië gepland is. Deze is vrucht van een bewust politiek beleid, niet van onachtzaamheid of onkunde. Men kan spreken van necropolitiek en genocide zoals ik in een vorige brief al schreef, een neofascistische nazipolitiek. Studies van de Universiteit van São Paulo aangaande de meer dan 3000 officiële maatregelen en nieuwe wetgeving van de regering Bolsonaro tonen aan dat de regering het virus verspreidt en maatregelen zoals aanbevolen door de WHO, die in het land met moeite uitgevoerd worden door gouverneurs en burgemeesters, saboteert en bewust tegenwerkt.

Geen maskers, geen lock down, agglomeraties, geen vaccins, fake nieuws dat twijfels verspreidt. Dat is de praktijk van de regeringsleiders, die de economie willen redden en van de pandemie gebruik maken om hun ultra-neoliberale project door te voeren. Men gokt op groepsimmunitet, hetgeen in Brazilië waarschijnlijk een miljoen slachtoffers zal veroorzaken, maar goed, dat zijn oudjes en zieke mensen en ook arme mensen, eigenlijk enkel een last voor de economie. Dat is de logica van het neoliberale kapitalisme, van het financieel systeem en hun militaire handlangers. De wereld moet blijven doordraaien, d.w.z. de wereld van één vijfde deel van de wereldbevolking waar rijkdom, inkomen en macht geconcentreerd zijn. Die pandemie die uiteindelijk uit deze onevenwichtige relatie van uitbuiting vooral ook van het milieu voortkomt, is

voor hen een zijdelings probleem.

Er is hier door een groep van intellectuelen, artiesten, religieuze leiders en ook mensen uit de politiek een oproep aan de mensheid gepubliceerd, eigenlijk een kreet om hulp vanuit Brazilië. Ik citeer:

“Wij zijn als het ware een gaskamer onder de blote hemel geworden. De monsterlijke genocide regering Bolsonaro is niet enkel een bedreiging voor Brazilië geworden maar voor de wereld. Wij vragen om hulp van nationale organen zoals de Hoge Raad, het Congres, de Bond van Advocaten, de Conferentie van de Bisschoppen en van internationale organisaties zoals de VN. Wij doen het dringende verzoek aan het Internationale Gerechtshof in Den Haag om de genocide politiek van deze regering te veroordelen, die de beschaving bedreigt.”

Dit is in het kort een algemeen beeld van de pandemie in Brazilië. Ik vermoed dat jullie in de kranten er ook over lezen, immers het is een planetair probleem, dat planetair bestreden en, wie weet, ooit opgelost moet worden.

Maar wat is de weerslag op ons dagelijks leven en op de projecten?

Het is een voorrecht dat wij ons sociaal kunnen isoleren. We zijn als het ware ondergedoken op het platteland, voorzien van ruimte, frisse lucht en voedsel. Onze dochter Susana is tijdelijk met haar gezin bij ons komen wonen. We komen nu al een jaar vrijwel niet van het erf af. Af en toe krijgt een onbestemd angstig gevoel de overhand, immers burens, vrienden en kennissen raken ernstig ziek en sommigen overlijden, ook binnen onze kring van bekenden. We zijn voorzichtig en volgen alle voorzorgsmaatregelen, die intussen rituelen zijn geworden. Iedere ochtend pers ik limoentjes uit, waarbij ik lauw water voeg, enige druppels própolis en honing. Dat neem ik in samen met een teentje knoflook. Dan een glaasje vers sinaasappelsap met kurkuma en zwarte peper. Plus nog wat pillen Omega 3 en vitamines. Dit alles om de immuniteit op peil te houden!

Inkopen worden aan de deur afgeleverd. Of we bestellen via internet en halen de boodschappen op. Je hoeft de auto niet uit te komen. Een werknemer van de supermarkt doet de spullen in de kofferbak en je betaalt met de pinkkaart. Dat is de werkelijkheid van die 20% waar ik hierboven over schreef en waar wij ook toe behoren.

Blij met het voedselpakket

Maar ik hoef maar om de hoek te kijken en zie een heel andere realiteit. Hier in de wijk gebruikt vrijwel niemand mond- en neusmaskers. Men is het isolement zat voor zover dat ooit van toepassing was, immers arme mensen moeten de straat op om iets te verdienen, in overvol openbaar vervoer. Voor hen geen home-office. Men is klein behuist. Verschillende generaties wonen bij elkaar in huis. De kinderen hebben geen school, ook geen les-on-line. Gaan de straat op. Er is vaak geen water in de kraan, hier in de wijk gebeurt het dat er één dag per veertien dagen watervoorziening is. Arme mensen zijn daarom onherroepelijk blootgesteld aan besmettingsgevaar.

Wat de projecten betreft, kan ik kort zijn. Wij komen nauwelijks de straat op. Het gehandicaptenproject ligt stil. Voorlopig nog geen capoeirales hier in de Eco Oca. Misschien dat we langzaam weer beginnen met het muzikale aspect van de capoeira. Dan hoef je geen lichamelijk contact te hebben. We gaan wel weer de moestuin op gang brengen. Vandaag komt er een vrachtwagen mest. We moeten weer wat leven in de brouwerij zien te krijgen.

Buiten werken, op veilige afstand. Goed voor de geestelijke gezondheid ook.

In Campina Grande is men in februari weer begonnen met de kinderopvang. Er is een temperatuurmeter gekocht. Nauwe instructies van hygiëne worden gevolgd.

In de wijk zijn we actief gebleven met de voedselhulp. Deze week weer 44 basispakketten uitgedeeld. Het blijft nodig.

Het steunpakket van de regering wordt gereduceerd. Het congres heeft beslist 250 Real (40 euro) in plaats van 600 Real te besteden, voor 38 miljoen mensen in plaats van 68 miljoen, en voor vier maanden in plaats van zolang de pandemie duurt. Tegelijkertijd heeft men de salarissen van ambtenaren zoals gezondheidswerkers, docenten, politiemensen enzovoort voor 15 jaar bevroren om de betaling van rente over de regeringsschuld te garanderen aan de banken.

De kinderen zijn over 4 groepen van maximaal 15 verdeeld. Tot onze vreugde loopt het goed. De foto's geven een goede indruk.

Ik stuur ook twee foto's mee van schilderijen die ik dit jaar van de pandemie gemaakt heb en die ons gevoel goed verbeelden. Eentje heet "het Brazilië van de ontklede Christussen". De Christusbeelden vertegenwoordigen het Braziliaanse volk, volledig ontkleed van sociale rechten, van enige bijstand en zelfs van empathie van regeringswege.

Het zijn drie verwaarloosde, door houtworm aangetaste beelden van Christus, die ik in een achteraf kamer aantrof in de koloniale kerk van Onze Lieve Vrouw van de Rozenkrans van de Zwarte Mensen in Olinda.

Normaal gesproken gaan deze beelden mee in processies maar dan wel mooi gekleed en met een pruik op.

Een ander schilderij is een recent portret van Susana, die peinzend kijkt met een blik op oneindig, in haar handen verstrooid een bloem vasthoudend die aanstonds verwelkt. De "Zeitgeist".

Welnu mensen, al met al bepaald geen opgewekt verhaal. De prognoses alhier zeggen dat de pandemie een humanitaire ramp wordt, dat de curves blijven stijgen als er niet snel een nationale lock down wordt afgekondigd en het aantal vaccinaties per dag met zes vermenigvuldigd wordt.

